

Een koude, heldere nacht daalde over Dublin neer en buiten mijn kamer maakte de wind een klaaglijk geluid, alsof er op duizenden fluiten werd geblazen. De windstoten deden de oude ramen rinkelen en klonken als langsstormende geesten. Ik schudde de kussens nog een keer op en draaide me uiteindelijk in een kluwen Iers linnen op mijn rug. Maar de slaap kwam niet en de beelden van die dag kwamen weer terug. Ik zag lichamen met ontbrekende ledematen en hoofden en ging zwetend recht-op zitten.

Ik deed het licht aan en het Shelburne Hotel kwam tot leven in een warme gloed van glanzend oud hout en dieprode, geruite stof. Ik trok een kamerjas aan en mijn ogen bleven rusten op de telefoon naast het bed waar ik zo onrustig in had liggen woelen. Het was bijna twee uur in de nacht. In Richmond, Virginia, was het vijf uur vroeger, en Pete Marino, hoofdinspecteur van de afdeling moordzaken van de plaatselijke politie, was vast nog op. Tenzij hij dienst had, zat hij waarschijnlijk tv te kijken, te roken, of was net iets ongezonds aan het eten.

Ik draaide zijn nummer en hij greep onmiddellijk de hoorn van de haak, alsof hij vlak naast de telefoon zat.

‘Een snoepje of ik schiet.’ Hij was duidelijk al een eind op weg om dronken te worden.

‘Daar is het nog wat vroeg voor,’ zei ik, en ik had er nu al spijt van dat ik hem had gebeld. ‘Een paar weken of zo.’

‘Doc?’ Hij zweeg even verward. ‘Ben jij dat? Ben je weer in Richmond?’

‘Ik ben nog steeds in Dublin. Wat is al dat lawaai?’

‘Gewoon een stel kerels die zo lelijk zijn dat ze geen maskers nodig hebben. Voor ons is het elke dag Halloween. Hé, Bubba zit te bluffen,’ schreeuwde hij.

‘Jij denkt altijd dat iedereen zit te bluffen,’ riep een stem terug. ‘Dat komt doordat je al veel te lang speurder bent.’

‘Hoe bedoel je? Marino kan zijn eigen zweetvoeten niet eens bespeuren.’

Er klonk luid gelach op de achtergrond en ik hoorde nog meer dronken, spottende opmerkingen.

‘We zitten poker te spelen,’ zei Marino tegen mij. ‘Hoe laat is het daar in vredesnaam?’

‘Dat wil je niet weten,’ antwoordde ik. ‘Ik heb verontrustend nieuws, maar waarschijnlijk kunnen we dat beter niet nu bespreken.’

‘Nee. Nee, wacht. Ik neem de telefoon even mee. Shit. Ik heb er zo’n hekel aan als dat snoer helemaal in elkaar draait, weet je. Godverdomme.’ Ik hoorde zijn zware voetstappen en de stoelpoten die over de vloer krasten. ‘Oké, Doc. Wat is er in vredesnaam aan de hand?’

‘Ik ben een groot deel van de dag met de algemeen patholoog in bespreking geweest over die vuilnisbeltzaken. Marino, ik begin steeds meer te denken dat die seriemoorden hier in Ierland het werk zijn van dezelfde persoon als waar we in Virginia mee te maken hebben.’

Hij riep luid: ‘Hé, jongens, dimmen!’

Ik hoorde dat hij verder van zijn kameraden wegliep en trok de donsdeken weer om me heen. Ik pakte het glas met de laatste paar slokjes Blackbush dat ik mee naar bed had genomen.

‘Dokter Foley heeft de vijf zaken in Dublin gedaan,’ vervolgde ik. ‘Ik heb ze allemaal doorgenomen. Rompen. De ruggengraat was horizontaal bij de onderkant van de vijfde wervel doorgesneden. De armen en benen waren bij de gewrichten afgehakt, wat ongebruikelijk is, zoals ik al eerder heb aangegeven. De slachtoffers hebben niet allemaal dezelfde huidskleur, en hun leeftijd wordt geschat op tussen de achttien en vijfendertig. Ze zijn geen van allen geïdentificeerd en staan geregistreerd als slachtoffers van moord, omgebracht met onbekende middelen. In alle geval-

len zijn hoofd en ledematen nooit gevonden en zijn de lichamen ontdekt op particuliere vuilnisbelten.'

'Verdomme, als dat niet bekend klinkt,' zei hij.

'Er zijn wel wat details die anders zijn. Maar inderdaad, er zijn veel overeenkomsten.'

'Dus misschien zit die gozer nu in de vs,' zei hij. 'Het is waarschijnlijk toch maar goed dat je bent gegaan.'

Dat had hij eerst helemaal niet gevonden. Niemand eigenlijk. Ik was hoofd patholoog-anatoom van Virginia en toen het Royal College of Surgeons me uitnodigde een serie colleges te geven aan de medische faculteit van Trinity, kon ik de kans om de moorden in Dublin te onderzoeken niet laten lopen. Marino had het zonde van de tijd gevonden, terwijl de FBI had aangenomen dat het onderzoek alleen maar statistische waarde zou hebben.

Die twijfels waren begrijpelijk. De moorden in Ierland waren meer dan tien jaar oud en er was weinig onderzoeksmateriaal, net als in Virginia. We hadden geen vingerafdrukken, gebitsgegevens, sinusconfiguraties, of getuigen die de slachtoffers konden identificeren. We hadden geen biologisch materiaal van vermiste personen om met de DNA-gegevens van de slachtoffers te vergelijken. We wisten niet hoe ze om het leven waren gekomen. Daarom was het moeilijk iets over de moordenaar te zeggen, behalve dat ik dacht dat hij ervaring had met een vleeszaag en die waarschijnlijk in zijn beroep gebruikte of had gebruikt.

'De laatste zaak in Ierland heeft voor zover wij weten tien jaar geleden plaatsgevonden,' zei ik. 'In de afgelopen twee jaar hebben we er in Virginia vier gehad.'

'Dus je denkt dat hij acht jaar lang is gestopt?' zei Marino. 'Waarom? Zat hij misschien in de gevangenis wegens een ander vergrijp?'

'Dat weet ik niet. Misschien is hij ergens anders aan het moorden geslagen en zijn die zaken nooit met de andere in verband gebracht,' antwoordde ik. De wind maakte spookachtige geluiden.

'Je hebt die seriemoorden in Zuid-Afrika,' zei hij bedachtzaam,

met dikke tong. ‘In Florence, Duitsland, Rusland, Australië. Shit, nu je erover begint, ze hebben ze verdomme overal. Hé!’ Hij legde zijn hand over de hoorn. ‘Rook je eigen sigaretten op! Wat denken jullie dat ik ben? Een liefdadigheidsinstelling?’

Er klonken luidruchtige mannenstemmen op de achtergrond en iemand had Randy Travis opgezet.

‘Het klinkt alsof jullie lol hebben,’ zei ik droog. ‘Nodig me volgend jaar alsjeblieft ook maar niet uit.’

‘Stelletje beesten,’ mompelde hij. ‘Vraag me niet waarom ik dit doe. Ze zuipen elke keer alles op. Spelen vals bij het kaarten.’

‘In deze zaken is er sprake van een heel opvallende werkwijze.’ Mijn toon moest hem weer tot bedaren brengen.

‘Oké,’ zei hij. ‘Dus als die vent in Dublin is begonnen, zijn we misschien wel op zoek naar een Ier. Ik denk dat je maar snel naar huis moet komen.’ Hij boerde. ‘Het lijkt erop dat we naar Quantico moeten om hiermee aan de slag te gaan. Heb je het al aan Benton verteld?’

Benton Wesley stond aan het hoofd van de Verdwenen Kinderen en Seriemoorden-afdeling van de FBI, de CASKU, waar Marino en ik allebei adviseur van waren.

‘Daar heb ik de kans nog niet voor gehad,’ antwoordde ik aarzelend. ‘Misschien kun je hem alvast op de hoogte brengen. Ik kom zo snel mogelijk terug.’

‘Morgen zou mooi zijn.’

‘Ik ben nog niet klaar met mijn colleges,’ zei ik.

‘Er is geen plek ter wereld waar ze geen college van je willen. Waarschijnlijk zou je daar je tijd best mee kunnen vullen,’ zei hij, en ik wist dat hij op het punt stond me onder handen te nemen.

‘We exporteren ons geweld naar andere landen,’ zei ik. ‘Het minste dat we kunnen doen is ze te vertellen wat we weten, wat we hebben geleerd van onze jarenlange ervaring met die misdaden...’

‘Die colleges zijn niet de reden waarom je in het land van de whisky bent, Doc,’ onderbrak hij me. Ik hoorde hem een blikje openmaken. ‘Dat is niet de reden, en dat weet je.’

‘Marino,’ waarschuwde ik. ‘Niet doen.’

Maar hij ging gewoon door. ‘Sinds Wesley gescheiden is, heb je steeds de een of andere reden om de kuierlatten te nemen. En ik hoor nu aan je stem dat je niet naar huis wilt, omdat je niet wilt delen, naar je kaarten kijken en een risico nemen. Maar ik zeg je, er komt een tijd dat je moet bieden of op moet geven...’

‘Ik snap het.’ Ik brak zijn dronken goede bedoelingen vriendelijk af. ‘Marino, blijf niet de hele nacht op.’

Het adres van het kantoor van de patholoog-anatoom was Store Street 3, tegenover de douane en het centrale busstation bij de dokken en de rivier de Liffey. Het bakstenen gebouw was klein en oud en het steegje dat naar de achterkant voerde, was afgesloten met een zwaar, zwart hek waar in witte letters MORTUARIUM op stond. Ik liep het trapje op naar de deur in Georgian stijl, belde aan en wachtte, er nog niet echt goed bij.

Het was fris op deze dinsdagochtend en de bomen zagen er al herfstachtig uit. Ik kon voelen dat ik weinig slaap had gehad. Mijn ogen brandden, mijn hoofd was zwaar en ik was van streek door wat Marino had gezegd voordat ik bijna de hoorn op de haak had gegooid.

‘Goedendag.’ De administrateur liet me opgewekt binnen. ‘Hoe gaat het vanochtend met u, dokter Scarpetta?’

Hij heette Jimmy Shaw, en was heel jong en heel Iers, met haar dat zo rood was als herfstbladeren, en hemelsblauwe ogen.

‘Ik heb me wel eens beter gevoeld,’ bekende ik.

‘Nou, ik was net thee aan het zetten,’ zei hij, terwijl hij de deur achter ons dichtdeed en we door een nauwe, vaag verlichte gang naar zijn kamer liepen. ‘Het klinkt alsof u daar wel een kopje van kunt gebruiken.’

‘Dat lijkt me heerlijk, Jimmy,’ zei ik.

‘En wat betreft onze beste dokter, als het goed is, is die nu bijna klaar met een hoorzitting.’ Hij keek op zijn horloge en we liepen zijn propvolle, kleine kantoortje in. ‘Ze is zo hier.’

Zijn bureau werd gedomineerd door een groot, in zwart, dik leer gebonden handboek pathologie-anatomie. Hij was een biografie van Steve McQueen aan het lezen en had toast zitten eten. Hij zette onmiddellijk een beker thee voor me neer, zonder te vragen wat ik erin wilde, want dat wist hij zo langzamerhand wel.

‘Wat toast met jam?’ vroeg hij, zoals elke ochtend.

‘Ik heb al in het hotel gegeten, dank je,’ antwoordde ik, zoals altijd. Hij ging achter zijn bureau zitten.

‘Dat weerhoudt mij er niet van om nog wat te eten.’ Hij glimlachte en zette zijn bril op. ‘Ik neem even uw agenda met u door. U geeft om elf uur vanochtend college, en ook om één uur. Al-lebei in de collegezaal, in het oude gebouw pathologie. Ik verwacht dat er zo’n vijftienvijftig studenten per college zullen komen, maar het kunnen er ook meer zijn. Ik weet het niet. U bent hier ontzettend populair, dokter Kay Scarpetta,’ zei hij vrolijk. ‘Of misschien komt het doordat we Amerikaans geweld zo exotisch vinden.’

‘Dat is hetzelfde als de pést exotisch vinden,’ zei ik.

‘Nou, we zijn gewoon gefascineerd door wat u allemaal tegenkomt.’

‘En dat zit me nogal dwars, geloof ik,’ zei ik vriendelijk, maar met een onheilspellende ondertoon. ‘Wees maar niet ál te gefascineerd.’

We werden onderbroken door de telefoon, en hij greep de hoorn van de haak met het ongeduldige gebaar van iemand die te vaak de telefoon op moet nemen.

Hij luisterde even en zei toen kortaf: ‘Goed, goed. Nou, we kunnen op dit moment gewoon niet zo’n bestelling doen. Ik bel u later wel terug.’

‘Ik wil al jaren computers,’ klaagde hij terwijl hij ophing. ‘Je krijgt geen cent zolang de socialisten het voor het zeggen hebben.’

‘Er is toch nooit genoeg geld. De doden stemmen niet.’

‘Dat is verdomd waar. Waar gaat het college vandaag over?’ wilde hij weten.

‘Seksuele moorden,’ antwoordde ik. ‘Vooral over de rol die DNA daarbij kan spelen.’

‘Die moorden waarbij de ledematen zijn afgehakt waar u zo geïnteresseerd in bent.’ Hij nam een slok van zijn thee. ‘Denkt u dat die een seksueel aspect hebben? Ik bedoel, zou dat het motief zijn van degene die ze heeft gepleegd?’ Hij had een alerte, geïnteresseerde blik in zijn ogen.

‘Het is zeker een element,’ antwoordde ik.

‘Maar hoe kunt u dat weten? Geen van de slachtoffers is ooit geïdentificeerd? Zou het niet gewoon iemand kunnen zijn die voor de lol moordt? Zoals die “Son of Sam”?’

‘Wat “Son of Sam” deed, had ook een seksueel aspect,’ zei ik, en ik keek of de patholoog er al aankwam. ‘Weet je ook hoelang het nog duurt? Ik heb helaas nogal haast.’

Shaw wierp weer een blik op zijn horloge. ‘U kunt even gaan kijken. Of misschien is ze wel naar het mortuarium. Er komt straks een nieuw geval. Een jonge man, waarschijnlijk zelfmoord.’

‘Ik ga wel kijken of ik haar kan vinden.’ Ik stond op.

Verderop in de gang, bij de hoofdingang, was het hof van onderzoek van de patholoog-anatoom, waar gevallen van onnatuurlijke doodsoorzaken aan een jury werden voorgelegd. Daarbij ging het om ongelukken op het werk en verkeersongevallen, gevallen van moord en zelfmoord. De zittingen waren besloten, want in Ierland mocht de pers niet veel feiten publiceren. Ik keek in een lege, kille zaal met banken van gelakt hout en kale muren, waar een paar mannen hun papieren in hun aktetas aan het stoppen waren.

‘Ik zoek de patholoog-anatoom,’ zei ik.

‘Ze is ongeveer twintig minuten geleden weggegaan. Ik geloof dat ze een identificatie had,’ zei een van hen.

Ik ging door de achterdeur het gebouw uit, stak een kleine parkeerplaats over en liep naar het mortuarium, waar net een oude man naar buiten kwam. Hij leek gedesoriënteerd en struikelde bijna terwijl hij verward om zich heen keek. Hij staaarde me een

ogenblik aan alsof ik een antwoord voor hem had, en mijn hart deed pijn toen ik naar hem keek. Hij was hier vast niet met een prettig doel. Ik zag hoe hij haastig naar de poort liep, toen dokter Margaret Foley, gejaagd en met verward haar, plotseling achter hem aan kwam.

‘God!’ Ze botste bijna tegen me op. ‘Ik draai me even om en hij is verdwenen.’

De man maakte het hek open. De poort zwaaide ver open en hij vluchtte weg. Foley draafde over de parkeerplaats om het hek te vergrendelen. Toen ze weer bij mij kwam, was ze buiten adem en struikelde bijna over een hobbel in het plaveisel.

‘Kay, jij bent al vroeg op pad,’ zei ze.

‘Een familielid?’ vroeg ik.

‘De vader. Hij ging ervandoor zonder hem te identificeren, nog voordat ik het laken terug kon slaan. Dat zit me de rest van de dag dwars.’

Ze ging me voor naar het kleine mortuarium met de witte, porseleinen autopsietafels die waarschijnlijk in een medisch museum thuishoorden en de oude, ijzeren kachel die helemaal geen warmte meer afgaf. Het was er ijskoud, en behalve de elektrische autopsiezagen was er geen moderne apparatuur. Door de dakramen van matglas viel een dunne straal grijs licht. Het witte papieren laken dat over het lichaam lag dat de vader niet had durven bekijken, werd er maar nauwelijks door verlicht.

‘Dat is altijd het moeilijkste,’ zei ze. ‘Ik wens het niemand toe om hier een lichaam te moeten komen identificeren.’

Ik liep achter haar aan naar een kleine opslagruimte en hielp haar dozen met nieuwe injectiespuiten, maskers en handschoenen naar binnen dragen.

‘Heeft zich aan een balk in de schuur opgehangen,’ vertelde ze terwijl we bezig waren. ‘Hij was onder behandeling voor drankproblemen en depressiviteit. Het is altijd hetzelfde liedje. Werkloosheid, vrouwen, drugs. Ze hangen zich op of springen van de brug.’ Ze keek me aan terwijl we de spullen op een karretje leg-

den. ‘Godzijdank hebben we hier geen pistolen. Vooral gezien het feit dat ik geen röntgenapparaat heb.’

Foley was ouder dan ik. Ze was een tengerere vrouw met een ouderwetse bril met dikke glazen en een voorkeur voor tweed. We hadden elkaar jaren geleden leren kennen bij een internationale conferentie over forensische wetenschap in Wenen, toen vrouwelijke pathologen-anatomen nog een zeldzaam ras waren, vooral in het buitenland. We waren al snel bevriend geraakt.

‘Margaret, ik moet eerder terug naar de States dan ik had gedacht,’ zei ik met een diepe zucht, afwezig om me heen kijkend. ‘Ik heb vannacht geen oog dichtgedaan.’

Ze stak een sigaret op en keek me onderzoekend aan. ‘Ik zorg er wel voor dat je kopieën krijgt van alles wat je wilt hebben. Hoe snel heb je die nodig? Voor foto’s kan het een paar dagen duren, maar die kunnen we nasturen.’

‘Het lijkt me dat er altijd haast bij is als zo iemand vrij rondloopt,’ zei ik.

‘Het bevat me niks dat hij nu jouw probleem is. Ik had zo gehoopt dat hij er na al die jaren eindelijk mee was opgehouden.’ Ze tikte geïrriteerd de as van haar sigaret en blies de voor Britse sigaretten zo typerend scherpe rook uit. ‘Laten we even rust nemen. Mijn schoenen knellen nu al, want mijn voeten zetten op. Het is afschuwelijk om op deze vreselijke, harde vloeren oud te worden.’

De lobby bestond uit twee plompe, houten stoelen in een hoek, waar Foley ook haar asbak op een brancard had staan. Ze legde haar voeten op een doos en genoot van haar verslaving.

‘Ik zal die arme mensen nooit vergeten.’ Ze begon weer over de seriemoorden. ‘Toen de eerste hier kwam, dacht ik dat het het werk van de IRA was. Ik had alleen nog maar mensen gezien die als gevolg van bomexplosies zo uit elkaar waren gerukt.’

Dat bracht ongewild een herinnering aan Mark boven, en mijn gedachten gingen terug naar de tijd toen hij nog leefde en we verliefd waren. Plotseling zag ik hem voor me, glimlachend

en met een ondeugende glimp in zijn ogen die helemaal straalden als hij lachte en plaagde. En dat gebeurde vaak toen we nog in Georgetown rechten studeerden. We hadden veel plezier en maakten veel ruzie, en bleven hele nachten op omdat ons verlangen naar elkaar maar niet werd gestild.

In de loop der jaren trouwden we, niet met elkaar, scheidden, en probeerden het opnieuw met elkaar. Hij was mijn leidmotief, kwam en ging, om vervolgens weer op te bellen of aan mijn deur te staan en mijn hart te breken of een chaos te maken van mijn bed.

Ik kon hem niet uit mijn gedachten bannen. Het leek nog steeds onvoorstelbaar dat onze stormachtige relatie uiteindelijk zou worden beëindigd door een bomaanslag in een Londens station. Ik kon me niet indenken dat hij dood was. Ik kon het niet voor me zien, want ik had geen laatste beeld van hem dat me gemoedsrust kon schenken. Ik had zijn lichaam niet gezien, was voor elke mogelijkheid daartoe op de vlucht gegaan, net zoals de oude man uit Dublin die het niet op kon brengen zijn zoon te zien. Ik realiseerde me dat Foley iets tegen me zei.

‘Het spijt me,’ herhaalde ze met een droevige blik in haar ogen, want ze kende mijn geschiedenis. ‘Het was niet mijn bedoeling een pijnlijk onderwerp ter sprake te brengen. Je ziet er vanochtend al triest genoeg uit.’

‘Dat is een interessant punt.’ Ik probeerde dapper te zijn. ‘Ik vermoed dat de moordenaar naar wie we op zoek zijn wel iets heeft van iemand die bommen legt. Het kan hem niet schelen wie hij doodt. Zijn slachtoffers zijn mensen zonder gezicht en zonder naam. Ze zijn slechts symbolen van zijn eigen, kwaadaardige overtuiging.’

‘Vind je het vervelend als ik je iets over Mark vraag?’ zei ze.

‘Vraag maar,’ antwoordde ik glimlachend. ‘Dat doe je nu toch al.’

‘Ben je ooit naar de plek geweest waar het is gebeurd, heb je ooit de plek gezien waar hij is gestorven?’

‘Ik weet niet waar het gebeurde,’ antwoordde ik snel, en mijn glimlach verdween.

Ze trok aan haar sigaret en keek me aan.

‘Ik bedoel, ik weet niet waar precies, in dat station.’ Ik ontweek een echt antwoord en struikelde over mijn woorden.

Ze zei nog steeds niets en drukte de sigaret met haar voet uit.

‘Trouwens,’ vervolgde ik, ‘ik geloof dat ik sinds zijn dood helemaal niet meer in het Victoria ben geweest, niet in dat station. Ik had, denk ik, ook geen reden om daar een trein te nemen. Of daar aan te komen. Volgens mij was Waterloo het laatste station waar ik ben geweest.’

‘De enige plek van een misdaad waar de beroemde dokter Kay Scarpetta niet heen wil.’ Ze schudde nog een sigaret uit haar pakje Consulate. ‘Wil je er ook een?’

‘God weet dat ik dat best zou willen. Maar ik mag het niet.’

Ze zuchtte. ‘Ik kan me Wenen nog herinneren. Al die mannen en wij tweeën rookten meer dan zij.’

‘Al die mannen waren waarschijnlijk de reden waarom we zoveel rookten,’ zei ik.

‘Misschien was dat wel de reden, maar voor mij is er blijkbaar geen manier om ervan af te komen. Dat toont alleen maar aan dat wat we doen niets te maken heeft met wat we weten, en dat onze gevoelens geen hersens hebben.’ Ze pakte een lucifer. ‘Ik heb de longen van rokers gezien. En ik heb ook mijn portie vervette levers gezien.’

‘Mijn longen zijn er beter aan toe sinds ik ben gestopt. Voor mijn lever kan ik niet instaan,’ zei ik. ‘Ik heb de whisky nog niet opgegeven.’

‘En doe dat in godsnaam ook niet. Dan zou je zo saai worden.’ Ze zweeg even en vervolgde toen op nadrukkelijke toon: ‘Gevoelens kunnen natuurlijk worden geleid, opgevoed, zodat ze niet meer tegen ons samenzweren.’

‘Ik ga waarschijnlijk morgen weg,’ kwam ik weer op dat onderwerp terug.

‘Dan moet je eerst naar Londen, om daar over te stappen.’ Ze keek me aan. ‘Blijf daar iets langer. Een dag.’

‘Hoezo?’

‘Het is nog niet afgesloten, Kay. Dat idee heb ik al lang. Je moet Mark James begraven.’

‘Margaret, hoe kom je hier nu plotseling op?’ Ik struikelde weer over mijn woorden.

‘Ik zie het wanneer iemand op de vlucht is. En jij bent op de vlucht, net zo goed als die moordenaar.’

‘Nou, dat is heel fijn dat je dat zegt,’ antwoordde ik. Ik wilde dit gesprek helemaal niet voeren.

Maar deze keer liet ze me niet zomaar weggkomen. ‘Om redenen die heel verschillend zijn maar ook heel erg hetzelfde. Hij is slecht en jij niet. Maar jullie willen geen van beiden gevangengezet worden.’

Ze had me geraakt en dat wist ze.

‘En wie of wat probeert mij volgens jou te vangen?’ Ik hield de toon luchtig, maar voelde de tranen in mijn ogen branden.

‘Ik denk dat dat op dit ogenblik Benton Wesley is.’

Ik keek van haar weg, langs de brancard en de bleke, onder het laken uitstekende voet met het kaartje eraan. Het licht boven ons veranderde langzaam toen er wolken voor de zon dreven, en de geur van de dood die aan de tegels en stenen kleefde, ging wel honderd jaar terug.

‘Kay, wat wil je doen?’ vroeg ze vriendelijk terwijl ik mijn ogen afveegde.

‘Hij wil met me trouwen,’ zei ik.

Ik vloog naar Richmond en de dagen werden weken. Het werd koud. ’s Ochtends was alles bedekt met een laagje ijs en ’s avonds zat ik voor het vuur te denken en te tobben. Er was zoveel dat onopgelost en onuitsgesproken was, maar ik hield me staande, zoals ik altijd deed. Ik trok me steeds verder terug in het labyrint van mijn beroep tot ik geen uitweg meer zag. Mijn secretaresse werd er gek van.

‘Dokter Scarpetta?’ riep ze. Haar voetstappen klonken luid en kordaat op de betegelde vloer van de autopsieruimte.

‘Ik ben hier,’ riep ik boven het geluid van stromend water uit.

Het was donderdag 30 oktober. Ik stond in de kleedruimte van het mortuarium mijn handen te wassen met antibacteriële zeep.

‘Waar was u?’ vroeg Rose toen ze binnenkwam.

‘Ik was bezig met een stel hersens. Dat plotselinge sterfgeval van gisteren.’

Ze had mijn agenda bij zich en sloeg een paar bladzijden om. Ze had haar grijze haar netjes opgestoken en droeg een donkerrood pakje dat goed bij haar stemming leek te passen. Rose was ontzettend boos op me sinds ik naar Dublin was gegaan zonder haar gedag te zeggen. En toen ik terugkwam, was ik haar verjaardag vergeten. Ik draaide de kraan dicht en droogde mijn handen af.

‘Een zwelling, met een verwijding van de hersenplooien en een vernauwing van de sulci, wat wijst op een ischemische encefalopathie veroorzaakt door ernstige, langdurige hypotensie,’ citeerde ik.

‘Ik zocht u,’ zei ze geforceerd geduldig.

‘Wat heb ik nu weer gedaan.’ Ik maakte een wanhoopsgebaar.

‘U had in de Skull & Bones moeten lunchen met Jon.’

‘O god,’ kreunde ik, toen ik aan hem en aan de andere medisch studenten dacht voor wie ik zo weinig tijd had.

‘Ik heb u er vanochtend nog aan herinnerd. U bent hem vorige week ook al vergeten. Hij moet echt met u over zijn coschappen praten, over de Cleveland Clinic.’

‘Ik weet het, ik weet het.’ Ik vond het vreselijk vervelend en keek op mijn horloge. ‘Het is halftwee. Misschien kan hij langskomen voor een kop koffie?’

‘U moet om twee uur bij de rechtbank zijn, om drie uur heeft u overleg over de Norfolk-Southern-zaak. Een lezing over schotwonden op de Academie voor Forensische Wetenschappen om vier uur en om vijf uur een bespreking met rechercheur Ring van de regionale politie,’ las Rose de lijst op.

Ik mocht Ring en de agressieve manier waarop hij zaken overnam niet. Toen de tweede romp was gevonden, had hij zichzelf bij het onderzoek opgedrongen en hij leek te denken dat hij meer wist dan de FBI.

‘Ring kan ik wel schrappen,’ zei ik kortaf.

Mijn secretaresse keek me lang aan. In de autopsieruimte naast ons werd met water en sponzen schoongemaakt.

‘Ik zeg hem wel af, dan kunt u in plaats daarvan met Jon praten.’ Ze keek me als een strenge hoofdonderwijzeres over de rand van haar bril aan. ‘En dan moet u uitrusten, en dat is een bevel. Morgen is het vrijdag, dokter Scarpetta. Kom niet naar kantoor. Laat ik u niet in die deuropening zien verschijnen.’

Ik wilde protesteren, maar ze was me voor.

‘Haal het niet in uw hoofd om tegen te sputteren,’ vervolgde ze kordaat. ‘U heeft een baaldag nodig, een lang weekend. En dat zou ik niet zeggen als ik het niet meende.’

Ze had gelijk en toen ik het idee van een dag voor mezelf tot me door liet dringen, voelde ik me gelijk beter.

‘Er is niets wat ik niet opnieuw in kan plannen,’ vervolgde ze. ‘En bovendien,’ zei ze met een glimlach, ‘we hebben nu een Indian summer en volgens de voorspellingen wordt het heerlijk weer, tegen de achtentwintig graden, met een strakblauwe lucht. De herfstbladeren zijn op hun mooist, de populieren zijn prachtig geel. De esdoorns lijken wel in brand te staan. En dan is het ook nog Halloween. U kunt een pompoen gaan uitsnijden.’

Ik pakte mijn jasje en schoenen uit de kast. ‘Je had advocaat moeten worden,’ zei ik.

2

De volgende dag was het weer precies zoals Rose had voorspeld en ik werd enthousiast wakker. Toen de winkels opengingen, ging ik avondeten en een voorraad snoep inslaan voor de kinde-

ren die voor Halloween bij me aan de deur zouden komen. Ik reed door Hull Street naar mijn favoriete tuincentrum. De zomerplanten bij mijn huis waren allang verdord en ik kon die dode stengels in de potten gewoon niet meer aanzien. Na de lunch bracht ik zakken zwarte aarde, dozen vol planten en een gieter naar de veranda.

Ik zette de deur open, zodat ik Mozart, die binnen opstond, kon horen terwijl ik bezig was winterviooltjes voorzichtig in hun bed van vruchtbare aarde te planten. Het brood was aan het rijzen, een eigengemaakte stoofschotel stond op het fornuis te sudderen en ik rook knoflook, wijn en naar leem geurende aarde. Marino zou komen eten en we gingen repen chocola uitdelen aan mijn jonge, eng uitgedoste burens. De wereld was een fijne plek om te wonen tot vijf over halfvier, toen de semafoon die aan mijn middel hing begon te piepen.

‘Verdomme,’ riep ik toen het nummer van mijn boodschappendienst op de display verscheen.

Ik rende naar binnen, waste mijn handen en pakte de telefoon. De boodschappendienst gaf me het nummer van ene rechercheur Grigg van het politiebureau in het district Sussex, en ik belde hem onmiddellijk.

‘Met Grigg,’ antwoordde een man met een diepe stem.

‘U spreekt met dokter Scarpetta,’ zei ik terwijl ik mistroostig uit het raam naar de grote terracotta potten met de dode hibiscusplanten op het terras staarde.

‘O, mooi. Fijn dat u me zo snel terugbelt. Ik heb hier een draagbare telefoon, dus ik wil niet te veel zeggen.’ Hij sprak met de tongval van het oude zuiden, en nam de tijd.

‘Waar is “hier” precies?’ vroeg ik.

‘De Atlantic-vuilnisbelt op Reeves Road, bij 460 East. Ze hebben hier iets gevonden dat u wel zult willen bekijken.’

‘Is dat net zoiets als wat al eerder op soortgelijke plekken is gevonden?’ vroeg ik cryptisch. De dag leek donkerder te worden.

‘Ik ben bang dat het er wel naar uitziet,’ zei hij.

‘Vertel me hoe ik moet rijden, en dan ben ik onderweg.’

Ik droeg een vieze kaki broek en een FBI-T-shirt dat ik van mijn nichtje Lucy had gekregen en ik had geen tijd om me om te kleden. Als ik het lichaam niet voor het donker werd had onderzocht, moest het tot de volgende ochtend blijven liggen en ik vond dat dat gewoon niet kon. Ik greep mijn dokterstas en rende de deur uit, de aarde, koolplanten en geraniums op de veranda achterlatend. Natuurlijk had mijn Mercedes niet genoeg benzine meer. Ik stopte eerst bij een Amoco om te tanken en ging vervolgens op weg.

De rit zou eigenlijk meer dan een uur in beslag nemen, maar ik vloog over de weg. Het afnemende licht viel met een witte glans op de onderkant van de bladeren, en op het land en in tuinen stonden bruine rijen mais. De velden waren gerimpelde groene zeeën vol sojabonen en loslopende geiten graasden op het gras voor verzakte huizen. Op elk dak en elke hoek staken opzichtige bliksemafleiders met gekleurde ballen eraan de lucht in, en ik vroeg me altijd af welke sluwe verkoper na een onweersstorm op de angst van de mensen had ingespeeld door nog meer slecht weer te voorspellen.

Al snel kwamen de graansilo's waar Grigg het over had gehad in zicht. Ik reed Reeves Road op, langs kleine bakstenen huisjes en caravanterreinen met pick-ups en niet-aangelijnde honden. Billboards prezen Mountain Dew en het Virginia Diner aan, en mijn auto reed bonkend over een spoorwegovergang terwijl rood stof als rook vanonder de banden opwaaide. Voor me op de weg zaten buizerds in beesten te pikken die te langzaam waren geweest, en dat leek me een morbide voorteken.

Bij de ingang van de Atlantic-vuilnisbelt zette ik de auto stil en keek uit over een dor, uitgestrekt maanlandschap waarboven de zon als een brandende planeet onderging. De gestroomlijnde, witte vuilniswagens met glimmend chroom kropen over een steeds groter wordende afvalberg. Gele bulldozers waren net een

stel aanvallende schorpioenen. Ik zag hoe een wervelende zandstorm van de vuilnisbelt afkwam en met hoge snelheid over de sporen in de weg bonkte. Toen het zand dichterbij kwam, bleek het een vieze, rode Ford Explorer te zijn met een jonge man achter het stuur die zich hier thuis leek te voelen.

‘Kan ik u helpen, mevrouw?’ zei hij met een zuidelijk accent. Hij leek bezorgd en geagiteerd.

‘Ik ben dokter Kay Scarpetta,’ antwoordde ik, en ik liet hem het koperen schildje in het kleine zwarte hoesje zien dat ik altijd toonde als ik niemand kende op een plek waar een misdaad was gepleegd.

Hij bestudeerde mijn gegevens en keek me fronsend aan. Hij zweette door zijn denim overhemd en zijn haar was nat bij zijn nek en slapen.

‘Ze zeiden dat de patholoog-anatoom hierheen zou komen en dat ik moest opletten of hij er al was,’ zei hij.

‘Nou, ik ben er,’ antwoordde ik minzaam.

‘O, ja, mevrouw. Ik bedoelde niet...’ Zijn stem stierf weg terwijl zijn ogen over mijn Mercedes gingen, die bedekt was met stof dat zo fijn was dat het overal indrong. ‘Ik stel voor dat u uw auto hier laat staan en met mij meerijs,’ vervolgde hij.

Ik keek naar de vuilnisbelt, naar de bulldozers met hun brede banden en bakken die onbeweeglijk op de helling stonden. Twee personenwagens van de politie en een ambulance wachtten in de verte op de plaats des onheils, en de agenten waren slechts kleine figuurtjes bij de laadklep van een vrachtwagen die iets kleiner was dan de andere. Daar vlakbij stond iemand met een stok in de grond te prikken en ik werd steeds ongeduldiger om het lichaam te bekijken.

‘Oké,’ zei ik. ‘Laten we gaan.’

Ik parkeerde mijn auto, pakte mijn dokterstas en werkkleding uit de achterbak. De jonge man keek zwijgend maar nieuwsgierig toe terwijl ik met het portier wijd open op de bestuurdersstoel ging zitten en rubberlaarzen aantrok die dof waren en on-

der de krassen zaten van het jarenlange rondstruinen in bossen en rivieren op weg naar vermoorde en verdrinken mensen. Ik trok een groot, verwassen denim overhemd aan dat ik van mijn ex-man Tony had gepikt tijdens een huwelijk dat nu onwerkelijk leek. Vervolgens ging ik in de Explorer zitten en stak mijn handen in twee paar handschoenen. Ik trok een operatiemasker over mijn hoofd en liet het los om mijn hals hangen.

‘Ik kan u geen ongelijk geven,’ zei mijn chauffeur. ‘De stank is best heftig. Dat kan ik u wel zeggen.’

‘Het gaat niet om de stank,’ zei ik. ‘Ik moet oppassen voor de micro-organismen.’

‘Jee,’ zei hij zorgelijk. ‘Misschien moet ik er ook wel zo eentje voordoen.’

‘Als het goed is, kom je niet zo dichtbij dat dat een probleem is.’

Hij antwoordde niet, en ik twijfelde er niet aan dat hij al wel zo dichtbij was geweest. De meeste mensen konden de verleiding om te kijken niet weerstaan. Hoe gruwelijker de zaak, hoe verleidelijker.

‘Het spijt me van al dat stof,’ zei hij terwijl we door guldenroede reden die langs een kleine vijver vol eenden groeide. ‘U ziet dat we overal een laag met stukken rubberband leggen om het stof onder controle te houden, en het wordt ook nat gehouden door een spuitwagen. Maar niets lijkt echt te helpen.’ Hij zweeg even zenuwachtig en ging toen door. ‘We verwerken hier drieduizend ton vuilnis per dag.’

‘Waarvandaan?’ vroeg ik.

‘Van Littleton in North Carolina tot aan Chicago.’

‘En uit Boston?’ vroeg ik, want we hadden het idee dat de eerste vier slachtoffers daarvandaan kwamen.

‘Nee, mevrouw.’ Hij schudde zijn hoofd. ‘Misschien binnenkort wel. We berekenen hier zoveel minder per ton. Vijfentwintig dollar, vergeleken met negenenzestig in New Jersey en tachtig in New York. Bovendien doen we aan recycling, testen we of

afval gevaarlijke stoffen bevat, en we vangen methaangas van rottend afval op.'

'En wanneer bent u open?'

'Vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week,' zei hij trots.

'Kunt u nagaan waar de wagens vandaan komen?'

'Via een satellietsysteem. We kunnen u in ieder geval vertellen welke wagens gedurende een bepaalde periode vuilnis hebben gestort in het gebied waar het lichaam is gevonden.'

De wagen spetterde door een diepe plas bij een stel mobiele wc's en hobbelde langs een wasstraat waar de vrachtwagens werden schoongespoeld voor ze de straten en snelwegen weer op gingen.

'Ik geloof niet dat we ooit eerder zoiets bij de hand hebben gehad,' zei hij. 'Bij de vuilnisbelt van Shoosmith hadden ze natuurlijk die ledematen. Of tenminste, dat wordt gezegd.'

Hij keek me aan, in de verwachting dat ik het wel zou weten als dat gerucht waar was. Maar ik bevestigde niet wat hij had gezegd. Terwijl de Explorer door modder met rubber plonsde, dreef de zure reuk van rottend afval de auto binnen. Ik was met mijn volle aandacht bij de kleinere vrachtwagen die ik al in de gaten had gehouden sinds ik hier was aangekomen. Mijn gedachten gingen wel duizend verschillende kanten uit.

'Trouwens, ik heet Keith Pleasants.' Hij veegde zijn hand aan zijn broek af en stak die mij toe. 'Hoe maakt u het.'

Mijn gehandschoende hand schudde onhandig de zijne. Mannen met zakdoeken of lappen voor hun neus keken toe hoe we aan kwamen rijden. Er waren er vier en ze stonden in een groepje bij de achterkant van een voertuig dat een hydraulische persmachine bleek te zijn. Die werd gebruikt om afvalcontainers te legen en het vuilnis samen te persen. Op de portieren stond COLE'S TRUCKING CO.

'Die vent die met een stok in het vuilnis staat te prikken is de rechercheur uit Sussex,' zei Pleasants.

Hij was al wat ouder, had geen jasje aan en droeg een revolver

op zijn heup. Ik had het idee dat ik hem al eens eerder had gezien.

‘Grigg?’ raadde ik, want dat was de rechercheur die ik aan de telefoon had gehad.

‘Klopt.’ Het zweet stroomde over Pleasants’ gezicht en hij raakte steeds meer gespannen. ‘Weet u, ik heb nog nooit iets met de politie te maken gehad, heb hier zelfs nog nooit een boete voor te hard rijden gehad.’

We stopten en ik kon nauwelijks iets zien door het opwaaiende stof. Pleasants greep de knop van het portier.

‘Blijf even zitten,’ zei ik.

Ik wachtte tot het stof was opgetrokken, ondertussen door de voorruit alles in me opnemend, zoals ik altijd deed als ik bij de plaats van een misdrijf kwam. De laadmachine was halverwege tot stilstand gekomen en de persmachine eronder was bijna vol. Om ons heen was iedereen druk bezig en overal klonk het geluid van dieselveertuigen. Alleen hier waren de mensen met hun werk gestopt. Even keek ik toe hoe zware witte vrachtwagens met veel geraas de helling op reden, terwijl bulldozers in de grond klauwden en graaiden, en nivelleermachines de grond met hun dikke banden platwalsten.

Het lichaam zou per ambulance worden weggebracht, en de ambulanceverplegers sloegen me door de stoffige raampjes gade. Zij zaten in hun wagen met airconditioning te wachten wat ik zou gaan doen. Toen ze zagen dat ik het operatiemasker over mijn neus en mond trok en het portier opendeed, kwamen zij ook naar buiten. Portieren sloegen dicht. De rechercheur kwam onmiddellijk naar me toe.

‘Rechercheur Grigg, van het politiebureau Sussex,’ zei hij. ‘Ik ben degene die u heeft gebeld.’

‘Bent u hier de hele tijd geweest?’ vroeg ik.

‘Sinds we rond één uur vanmiddag erbij zijn gehaald. Ja, mevrouw, ik ben hier gebleven om ervoor te zorgen dat er niets zou worden verplaatst.’